

De maneschijnsonate

Corina Bomann bij Boekeryj:

Het vlindereiland
De maneschijnsonate
De jasmijnzussen
De stormroos
Een wonderlijke winterreis
Het klaprozenjaar
Winterbloesem
De rozentuin

De vrouwen van de Leeuwenhof

Agneta's erfenis
Mathilda's geheim
Solveigs belofte

De kleuren van schoonheid:

Sophia's hoop
Sophia's wens
Sophia's triomf

Waldfriede-saga:

Gloriedagen
Lichtpunt

CORINA
BOMANN

De
maneschijn
sonate

Een antieke viool blijkt de sleutel tot een
dramatische familiegeschiedenis

Eerste druk 2014

Elfde druk 2023

ISBN 978-90-225-9854-2

ISBN 978-94-6023-933-5 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Der Mondscheingarten*

Vertaling: Lilian Caris

Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign, Munich

Omslagbeeld: © Shutterstock, Stock.adobe.com

Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin. Published in 2013 by Ullstein Taschenbuch Verlag

© 2014 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

Londen 1920

Verward keek Helen Carter naar haar spiegelbeeld. Een lange streep verdeelde haar lijkleke gezicht in twee helften, schmink vermengd met tranen tekende een marmerpatroon op haar wangen. Haar exotisch gevormde barnsteenkleurige ogen, zwart omrand met dik opgebrachte kohl waardoor ze eruitzag als een filmsterretje uit een stomme flim, glansden eigenaardig.

Helen had zich nooit voor filmtheater geïnteresseerd, haar passie gold de muziek. Maar op dat moment voelde ze zich alsof ze in zo'n rolprent meespeelde. Wat daarnet gebeurd was, had zo uit de pen kunnen komen van een van die prulschrijvers die met hun scenario's voor de deur van filmstudio's rondhingen in de hoop een producent te treffen.

Helen lachte bitter, en snikte even. Weer vulden haar ogen zich met tranen, die zwart kleurden toen ze over haar wangen gleden.

Tot een paar minuten geleden was alles nog in orde geweest. Voor haar als opkomend violiste stond de hele wereld open. Over een halfuur zou ze op het podium van London Hall Tsjajkovski spelen – daarbij zou zelfs koning George v met zijn gemalin aanwezig zijn. Een eer die een musicus maar zelden te beurt viel.

Helen had van het begin af aan geluk gehad. Rond haar tiende als wonderkind bekend geworden, gold ze tegenwoordig, als net twintigjarige, als een van de beste musiciennes ter wereld. In Ita-

lië hadden de kranten haar, Engelse van geboorte, al als ‘de nicht van Paganini’ betiteld. Toen haar agent haar de krantenkoppen liet zien, had ze erom moeten glimlachen. De mensen moesten maar denken wat ze wilden! Zelf wist ze aan wie ze haar succes te danken had. Ze herinnerde zich maar al te goed de belofte die ze had gedaan.

Maar toen was die vrouw opgedoken. Als een schaduw had ze haar drie dagen lang bijna overal gevolgd. Telkens wanneer Helen door de straten van Londen liep, was de vrouw in haar blikveld verschenen. En telkens wanneer ze onder het studeren haar blik door het raam naar buiten richtte, had ze haar aan de overkant van de straat zien staan.

Op de eerste dag had Helen nog gedacht dat het toeval was, maar toen het de volgende twee dagen weer gebeurde, was ze nerveus geworden. Af en toe waren er gestoorde bewonderaars – ook vrouwelijke – die alles in het werk stelden om haar voor een ogenblik alleen te treffen. Trevor Black, haar agent, had het, toen ze het hem vertelde, weggewuifd. ‘Het is maar een oude vrouw, een ongevaarlijke gekkin.’

‘Ongevaarlijk? Gekken zijn nooit ongevaarlijk! Misschien heeft ze wel een mes in haar zak,’ had Helen geantwoord, maar Trevor leek de overtuiging te zijn toegedaan dat de oude vrouw haar niets zou aandoen.

‘Als ze je na het concert nog steeds lastigvalt, schakelen we de politie in.’

‘En waarom niet nu?’

‘Omdat ze ons zouden uitlachen. Kijk maar eens goed naar haar!’ Trevor had gewezen naar het raam waardoor de onbekende vrouw aan het andere eind van de straat te zien was. Ze leek een beetje krom te lopen, haar zwarte jurk was ouderwets en haar gelaatstrekken hadden op de een of andere manier iets... Aziatisch! Helen wilde maar geen reden te binnen schieten waarom die vrouw achter haar aan zou moeten sluipen. Even voelde ze een herinnering aan haar kindertijd opkomen, maar die gedachte schoof ze vlug terzijde.

Inmiddels wist Helen echter dat die vrouw haar inderdaad in het oog had gehouden en op een gelegenheid had gewacht om haar onder vier ogen te spreken. Op de een of andere manier had ze het klaargespeeld haar kleedkamer binnen te dringen, kort nadat Rosie op verzoek van Helen was weggegaan om te kijken hoe vol de zaal zat.

Helen had eerst om hulp willen roepen, maar de vrouw had iets hypnotiserends gehad, wat het haar onmogelijk maakte te schreeuwen. Wat de bezoeker haar in het korte gesprek had meegedeeld, was zo verschrikkelijk en schokkend geweest dat er iets in haar geknapt was. Woedend had Helen het eerste het beste voorwerp binnen haar bereik naar de vrouw gegooid, maar ze had haar gemist en de kleedkamerspiegel geraakt.

Geschrokken had de oude vrouw zich uit de voeten gemaakt, maar wat ze gezegd had hing nog altijd in de lucht. Natuurlijk bestond de mogelijkheid dat ze loog, maar iets zei Helen dat daarvan geen sprake was. Alles paste in elkaar. Al lang vergeten beelden, herinneringen aan woorden die waren uitgesproken, gedachten, alles kreeg ineens betekenis.

Helen keek naar de viool naast haar. Voordat de onbekende was komen opdagen, had ze een bijzonder lastige passage van het concert nog eenmaal willen oefenen. Maar daar was het niet meer van gekomen.

Met trillende handen pakte de jonge vrouw het instrument en draaide het om. Terwijl haar vingers over de daar ingebrande roos gleden, dook er een gezicht voor Helens geestesoog op. Het gezicht van de vrouw die haar deze viool had geschonken. Was het echt mogelijk...?

Toen de deur achter Helen werd opengeduwd, gaf de viool een eigenaardig blikachtig geluid. De gesprongen snaar zwiepte tegen haar pols en liet een bloedige striem achter. Ontzet zag Helen bloeddruppels uit de snee komen. De herinnering aan haar vreselijke muziklerares wekte woede in haar op. Ze wilde al opspringen en de viool boos in de hoek gooien, toen Rosies goedmoedige gezicht achter haar in de spiegel verscheen. 'Het is volle

bak!' Het lachen verging haar meteen. 'Lieve hemel!' Geschrokken sloeg haar kleedster de hand voor de mond toen ze bloed tussen de vingers van de violiste zag opwellen. 'Gaat het wel goed met u?'

'Het is niets,' antwoordde Helen beheerst. De pijn in haar pols merkte ze nauwelijks op, want haar woede was sterker en overstemde alle lichamelijke gevoelens. 'Er is een snaar gesprongen, ik heb niet opgelet.'

Eigenlijk had ze de viool direct in orde moeten laten maken. Maar ze bracht het niet op van de taboeret op te staan. Ze betwijfelde zelfs of ze ooit weer op zou kunnen staan.

'Moet ik iets voor u halen, Miss Carter?' vroeg haar kleedster ontdaan, maar Helen schudde haar hoofd.

'Nee, Rosie, het is in orde, ik heb niets nodig.' De woorden kwamen onnodig fel over haar lippen.

'Maar u moet zo optreden, *madam*. Uw viool...'

Helen knikte afwezig. Ja, het optreden. Het bezoek had iets in haar veranderd, en daarbij had het haar ook het vertrouwen ontgenomen dat ze dit concert kon spelen. Misschien betekende het het einde van haar carrière, maar op dat moment wilde Helen hier alleen maar weg en zien af te komen van die vervloekte viool, die haar, net als haar muziklerares, pijn had gedaan. Het instrument dat haar door een dode was geschonken.

Met de viool in haar hand stond Helen op en ze liep met geheven hoofd naar de deur, deed hem open en stapte de kleedkamer uit. Het geroep van haar kleedster negeerde ze, evenals de gesprongen snaar, die tegen haar kuitten sloeg. Uit de concertzaal hoorde ze de geluiden van de musici die hun instrumenten stemden. Vergeefse moeite, want het concert zou niet plaatsvinden. En ook het verwachtingsvolle gefluister van het publiek was voor niets.

Doelgericht vond ze haar weg naar de achteruitgang. Op de verbaasde blikken van de toneelknechten sloeg ze geen acht. Ik hoor hier niet. Ik wil dit allemaal niet. Ik wil alleen maar rust, ik wil... duidelijkheid.

De viool in Helens hand liet een valse toon horen toen ze de deur openduwde, bijna alsof het instrument haar wilde waarschuwen. Vochtige koude lucht stroomde haar tegemoet. Rond deze tijd van het jaar was het in Londen 's nachts bijzonder onaangenaam, maar dat kon haar niets schelen. De snee in haar hand klopte, de viool werd ineens zwaar. De ogen van de dode vrouw achtervolgden haar, dreven haar ertoe zomaar de straat voor London Hall op te lopen.

Pas toen ze een doordringend getoeter naast zich hoorde, verstarde Helen en bij het zien van de op haar afkomende felle lichten stak ze haar armen omhoog.

1

Berlijn, januari 2011

Toen de wijzers van de grote staande klok bijna vijf uur aanwezen, was Lilly Kaiser er zeker van dat er niemand meer in haar winkel zou komen. Verstopt achter hoog opgetrokken jaskragen en onder diep over het gezicht getrokken mutsen haastten de mensen zich langs de etalage zonder de uitstalling met een blik te verwaardigen.

In de eerste weken van het nieuwe jaar had niemand meer belangstelling voor antiek. De portemonnees en rekeningen waren leeg, de mensen hadden er geen behoefte aan iets bijzonders voor hun dierbaren uit te zoeken. Daar zou in het voorjaar en de zomer, als de eerste toeristen van overal ter wereld weer toestroomden, verandering in komen. Tot zolang moest ze de slapte op de een of andere manier zien te overbruggen.

Zuchtend zakte Lilly neer op een kleine Louis xv-taboeret en keek door de etalageruit omhoog naar de lucht, waaruit al dagenlang voortdurend sneeuw viel. Daarbij gleed haar blik over de weerspiegeling van haar gezicht in de glanzend gepolijste wand van een kastje dat deel uitmaakte van haar groepje winkeldochters.

Haar fijne, bijna meisjesachtige gezicht maakte een bleke en vermoeide indruk; alleen haar rode haar en groene ogen glansden. De kerstdagen hadden haar niet veel ontspanning gebracht.

Het bezoek aan haar ouders was er weer op uitgelopen dat ze haar op het hart hadden gedrukt een nieuwe man te vinden.

Hoewel ze van haar ouders hield, was dat Lilly te veel geweest. Op van de zenuwen was ze terug naar Berlijn gereden, om daar de jaarwisseling in haar eentje door te brengen en daarna de inventaris van haar winkel op te maken.

Maar dat was nu afgehandeld en nu was het wachten op klandizie. Lilly had er een hekel aan niets omhanden te hebben. Maar wat moest ze dan doen?

Misschien moest ik de winkel maar gewoon sluiten en acht weken met vakantie gaan, bedacht ze. Als ik terugkom, is de sneeuw weg en de winkel weer vol klanten.

Het geluid van de deurbel – een exemplaar dat uit een landhuis kwam en dat telkens het beeld van druk rondlopende bedienden bij haar opriep – haalde haar uit haar gedachten.

Op de jas van de oude man die op de drempel stond en zich leek af te vragen of hij mocht binnenkomen, glinsterden sneeuwvlokken, die in de warmte van de winkel langzaam waterdruppels werden. Zijn verweerde gezicht zou heel goed dat van een zee-man uit een reclamespotje kunnen zijn. Onder zijn arm droeg hij een oude, op enkele plaatsen afgesleten vioolkist. Wilde hij die verkopen?

Lilly stond op, streek haar donkerblauwe gebreide jasje glad en liep naar de man toe. ‘Goedemiddag, waarmee kan ik u van dienst zijn?’

De man nam haar kort op, toen verscheen er een ingehouden lachje op zijn gezicht. ‘Ik neem aan dat u de eigenares van deze winkel bent?’

‘Ja, dat ben ik,’ antwoordde Lilly glimlachend, terwijl ze probeerde zich een beeld van haar klant te vormen. Was hij een ouder wordende musicus op weg naar huis na een uitvoering? Een vioolleraar die het te stellen had met matig getalenteerde leerlingen? ‘Wat kan ik voor u doen?’

Weer nam de man haar aandachtig op, alsof hij naar iets in haar gezicht zocht. Toen haalde hij de vioolkist onder zijn arm vandaan.

‘Ik heb iets voor u. Mag ik het u laten zien?’

Eigenlijk wilde Lilly die maand niets nieuws meer inkopen, maar dat iemand haar een muziekinstrument aanbood kwam zo zelden voor dat ze niet kon weigeren.

‘Komt u alstublieft binnen, dan kunt u het me laten zien.’

Ze bracht de man naar een eenvoudige tafel naast de toonbank. Daar liet ze de klanten die haar iets kwamen aanbieden hun waar tonen.

Meestal was er weinig bruikbaar bij. De mensen schatten wat ze op zolder of in de nalatenschap van overleden familieleden aantroffen steevast als waardevoller in dan het in werkelijkheid was. Hoe vaak had ze niet verwijten moeten aanhoren als ze beweerde dat dat oude porseleinen figuurtje slechts een snuisterijtje was.

Maar toen de oude man de deksel van de vioolkist opende, had Lilly al een vermoeden dat haar iets bijzonders te wachten stond. Op de versleten en door motten aangetaste voering, die ooit dieproud moest zijn geweest, lag een viool. Een oude viool. Lilly was geen expert, maar ze schatte dat het instrument er minstens honderd jaar, zo niet meer, op had zitten.

‘Haal hem er gerust uit,’ zei de oude man terwijl hij haar heel strak observeerde.

Een beetje aarzelend deed Lilly wat hij voorstelde. Voor muziekinstrumenten had ze groot respect, hoewel ze er zelf geen bespeelde. Terwijl ze de hals van de viool omvatte moest ze denken aan haar vriendin Ellen, wier beroep en passie het was kostbaarheden als deze te restaureren. Zij zou al na een enkele blik de geschatte waarde van het instrument kunnen noemen.

Maar terwijl Lilly de viool bekeek – het ongewone lakwerk, de eigenaardig gevormde krul – zag ze op de achterkant een tekening. De roos leek grof en sterk gestileerd, bijna alsof hij door een kind was getekend. Maar het was onmiskenbaar een roos.

Welke vioolbouwer tooide zijn instrument met zo’n ornament? Lilly maakte in gedachten de aantekening dat ze Ellen die avond meteen moest bellen. Ze zou de viool beslist niet kunnen betalen, maar toch wilde ze haar vriendin over de tekening vertellen – en

misschien zou de man haar toestemming geven er een foto van te maken...

‘Ik ben bang dat ik niet genoeg geld heb om dit instrument van u te kopen,’ zei ze terwijl ze de viool voorzichtig terug in de kist legde. ‘Het is vast een vermogen waard.’

‘Dat is het inderdaad,’ antwoordde de oude man peinzend. ‘Ik hoor spijt in uw stem. U vindt de viool wel mooi, nietwaar?’

‘Ja, hij is... hij is zo bijzonder.’

‘Nu, wat zou u er dan op zeggen als het mij er niet om gaat hem te verkopen?’

Lilly trok verbaasd haar wenkbrauwen op. ‘Waarom bent u dan hier?’

De man glimlachte even voor zich uit, toen zei hij: ‘Hij behoort u toe.’

‘Pardon?’ Verward keek Lilly de man aan. Dat kon hij toch niet echt gezegd hebben... ‘Wilt u mij deze viool schenken?’ sprak ze de gedachte, die haar absurd voorkwam, uit.

‘Nee, dat niet, want je kunt alleen iets weggeven als het van jou is. Deze viool behoort u toe. Als je tenminste op het bevolkingsregister kunt afgaan. Tenzij u niet Lilly Kaiser bent.’

‘Natuurlijk ben ik dat, maar...’

‘Dan is het uw viool. En er is nog iets.’

Zijn hartelijke glimlach kon geen einde maken aan Lilly’s verwarring. Haar verstand zei haar dat er misschien een rare streek met haar werd uitgehaald, of dat er sprake was van een verwisseling. Waarom zou die man haar een viool schenken? Ze had hem in haar hele leven nog nooit gezien.

‘Kijk eens onder de voering,’ hield hij aan. ‘Misschien zegt wat u daar vindt u wel iets.’

Aanvankelijk aarzelde Lilly, daarna haalde ze met trillende handen een met schimmelplekken bedekt blaadje tevoorschijn en vouwde het open.

‘Een muziekblad?’ mompelde Lilly verrast.

Het daarop geschreven stuk had de titel ‘Moonshine Sonata – A Tribute to a Moonshiny Garden’. Maneschijnsonate – Ode aan

een maanverlichte tuin. Het notenschrift zag er schots en scheef uit, alsof het in grote haast was neergekrabbeld. De naam van de componist ontbrak.

‘Waar komt die viool vandaan?’ vroeg Lilly verward. ‘En hoe wist u...’

Het geklingel van de deurbel onderbrak haar. De man ging er haastig met grote stappen vandoor, als een dief die zich uit de voeten maakt voor de politie.

Eerst bleef Lilly stokstijf staan, daarna rende ze naar de deur, rukte hem open en stormde onder woest geklingel naar buiten. Maar de oude man, wiens naam ze niet wist, was al verdwenen. Er was alleen de bijtende vorst op haar wangen en handen, die moeiteloos door haar kleren heen drong en haar uiteindelijk weer de winkel in dreef.

Daar lag de viool nog altijd in zijn kist, en nu pas merkte Lilly dat ze het muziekblad nog steeds in haar hand had.

Wat moest ze nu doen? Weer keek ze naar buiten, maar de oude man was nog steeds nergens te bekennen.

Ze huiverde toen ze haar blik op de vreemd getinte viool richtte, naar de strakgespannen zilverkleurige snaren op de slanke hals keek en vervolgens eindigde bij het filigraanwerk op de werving van de krul. Wat een prachtig instrument! Ze kon nog steeds niet geloven dat het echt van haar was. En hoe zat het met het muziekblad? Waarom had hij haar daar speciaal op gewezen?

Een knal deed haar ineenkrimpen. Geschrokken draaide ze zich om en zag nog net een groepje kinderen met veel lawaai langs de winkel rennen. Een sneeuwbal plakte op de eerste A van het opschrift ANTIQUARIAAT KAISER.

Opgelucht richtte Lilly zich weer op de viool. Die moet ik Ellen laten zien. Zij weet misschien wie hem heeft gebouwd – en met een beetje geluk achterhaalt ze ook de componist van het stuk.

Omdat ze zeker wist dat er geen klant en beslist ook niet nog een oude man met een of ander intrigerend muziekinstrument zou verschijnen, liep ze naar de deur, draaide het bordje met de kant GESLOTEN naar voren en pakte haar jas.

2

Met de vioolkist onder haar arm klom Lilly de trap naar haar etagewoning aan de Berliner Straße op. Het pand was behoorlijk oud en bevond zich pal naast een voormalig theater, dat al enkele jaren leegstond en op een nieuwe eigenaar of huurder wachtte.

De treden kraakten onder Lilly's voeten, de typische geur van het huis omgaf haar. In het trappenhuis hingen diverse geuren, op elke verdieping een andere. Beneden waren het katten, halverwege rodekool en helemaal boven zou het bedompt en naar klam wasgoed ruiken – en dat terwijl geen van de huurders zijn was in de gang ophing. Af en toe verschoven de geurgrenzen, maar ze werden altijd weer vernieuwd doordat iemand een zondagsmaal kookte, de katten naar buiten liet of iets anders deed dat de geur van zijn verdieping kenmerkte.

Lilly's verdieping was de etage die naar klam wasgoed rook, ze had vier trappen te beklimmen voor ze de bedompte lucht achter de deur van haar woning kon buitensluiten.

Slechts langzaam kwam er weer leven in haar door de kou verdoofde wangen. Ook haar handen waren ondanks de handschoenen gevoelloos. Lilly kon nauwelijks wachten om koffie te maken en daarna met Ellen te bellen.

Halverwege kwam ze Sunny Berger tegen, de twintigjarige studente met de vele tatoeages die af en toe in haar winkel hielp en een goede kijk had op antiek. Sommige klanten bekeken haar wel enigszins verbaasd als ze de afbeeldingen op haar huid ontdek-

ten, maar meestal wist Sunny hen met haar charme snel voor zich te winnen.

Bij Lilly was dat in elk geval meteen het geval geweest; nog geen week nadat de studente hier was komen wonen was ze met haar bevriend geraakt.

‘Hé, Sunny, hoe gaat het?’ vroeg Lilly, en weer kwam het idee in haar op zich een korte vakantie te gunnen. Als ze iemand kon vragen voor haar in te springen, dan was het de studente wel.

‘Goed, en met jou?’ antwoordde de jonge vrouw en ze trok vrolijk de mouw van haar trui op. ‘Kijk eens, dat is mijn nieuwste.’

De tatoeage vertoonde een pin-upgirl die op een zwarte biljartbal met nummer 8 reed. Lilly wist dat ze zichzelf er nooit toe zou kunnen zetten haar lichaam met plaatjes te laten tooien. Maar in dit geval kon ze slechts bewondering voor het precieze werk en het motief uiten.

‘Dat is heel goed gedaan. Waar heb je die laten zetten?’

‘In een winkel in de Torstraße,’ antwoordde Sunny, waarbij er een bijna verliefd lachje op haar gezicht verscheen. ‘Ik denk dat ik daar nog een keer naartoe ga, die tatoeëerder was echt gaaf.’

‘Iemand voor het leven?’ vroeg Lilly, want in tegenstelling tot haar tatoeages waren Sunny’s relaties allesbehalve langdurig.

‘Voor de volgende tatoeage zeker. Maar verder...’ Spijtig stak ze haar linkerhand op en tikte met de rechter op haar ringvinger, waarop in fijne letters LOVE getatoeëerd was.

‘Ah, getrouwd,’ constateerde Lilly, waarop Sunny knikte.

‘Ja, helaas. Het zou leuk zijn, nietwaar, om een tatoeëerder aan de haak te slaan. Dan zou hij de tatoeages gratis zetten.’

‘En binnen een jaar zou je dan op je lijf geen vrij plekje meer overhebben.’

‘Ook dat is juist. Dat zou gaan vervelen. Maar toch, Dennis is heel aardig...’

‘Zorg dan maar dat je met hem bevriend raakt, misschien houd je er nog iets aan over.’

‘Dat zien we dan wel weer. Hoe staat het ermee, heb je eer-

daags nog hulp nodig in de winkel?’ vroeg Sunny nadat ze haar mouw weer omlaag had gedaan.

Lilly glimlachte bij zichzelf. Sunny vroeg dat altijd als ze een nieuwe tatoeage had laten zetten. De lichaamsversieringen sloegen regelmatig een gat in haar portemonnee, maar dat weerhield haar er niet van zich telkens weer een nieuwe afbeelding te gunnen.

Lilly wilde al ontkennend antwoorden, toen haar het idee van de vakantie, om het druilerige Berlijn te ontvluchten, weer te binnen schoot.

‘Dat zou heel goed kunnen,’ antwoordde ze dus, want als ze Sunny niet warm hield, had ze misschien niemand die in geval van nood ter beschikking stond. ‘Misschien over een of twee weken. Zou je dan kunnen?’

‘Ja zeker!’ antwoordde de jonge vrouw. ‘Ik zal die tijd vrijhouden, je hoeft alleen maar te zeggen hoe lang je me nodig hebt. Ik heb immers binnenkort weer een collegevrije periode.’

Drie maanden vrij. Lilly dacht terug aan haar studietijd. Ook al was ze, net als Sunny, altijd op zoek geweest naar een baantje dat wat geld in het laatje bracht, de collegevrije periodes waren telkens de beste tijd van haar studentenbestaan geweest.

‘En die wil ik niet helemaal voor je bederven, maar misschien kun je je op drie of vier weken instellen.’

‘O, ga je op reis?’

‘Misschien.’ Er gleed een lachje over Lilly’s gezicht, toen streek ze afwezig over de vioolkist onder haar arm.

‘En daarbij leren vioolspelen?’

‘Nee, die heb ik vandaag gekregen, en...’ Als haar vriendin in de viool geïnteresseerd was, zou Lilly hem meenemen naar Engeland. Maar dat wilde ze Sunny niet vertellen. Nog niet. ‘Dat zien we nog wel.’

‘Oké, laat me maar weten wanneer je me nodig hebt. Voor jouw winkel laat ik alles schieten.’

‘Dank je, ik zal binnenkort iets van me laten horen.’

‘Prima!’ Sunny glipte langs haar heen en verdween naar de kat-

tenverdieping. Lilly liep verder naar boven tot de geur van wasgoed om haar heen hing.

‘Ah, dag mevrouw Kaiser!’ riep Martin Gepard, die net bezig was zijn deur op slot te doen. Hij was hier een maand na Lilly komen wonen en werkte in een supermarkt vlakbij. Hoewel ze ongeveer dezelfde leeftijd hadden en van elkaar wisten dat de ander geen partner had, was er geen verder contact tussen hen geweest.

Ook nu groette Lilly alleen maar en verdween toen in haar huis, waarin de bedompte lucht van de gang niet kon doordringen. Binnen haar vier muren rook het naar vanille, schoon wasgoed, hout en boeken.

Ze was nooit in de verleiding gekomen hier antiek uit haar winkel neer te zetten. Vroeger, in haar andere leven, had ze heel veel antiek meubilair gehad, maar sinds haar man er niet meer was, gaf Lilly in haar eigen huis de voorkeur aan modern. De meubels waren nieuw, niet bijzonder kostbaar maar afkomstig uit het alomtegenwoordige Zweedse meubelwarenhuis. Het enige wat ze van haar vroegere thuis had meegenomen was een schilderij, waarop een vrouw te zien was die bij een raam naar een enigszins vage tuin stond te kijken.

Vooral in het begin van haar nieuwe leven had Lilly zichzelf erin herkend. De vrouw had ook rood haar en leek een beetje vertwijfeld. Wat zich in de vage tuin bevond, viel niet goed uit te maken, maar de vrouw keek er niet blij naar. In plaats daarvan leek ze zich af te vragen wat ze doen moest en of het zin had weg te gaan, de tuin achter zich te laten.

Ook Lilly stelde zichzelf die vraag regelmatig. Op het huis was niets aan te merken en weggaan was alleen al vanwege de winkel onmogelijk. Voor een paar dagen of weken, ja, want daarvoor had ze Sunny, maar ze kon het zich niet voorstellen weg te gaan uit Berlijn. Waar zou ze dan heen moeten? Veel vrienden had ze nooit gehad, en hun aantal was sinds de dood van haar man verder geslonken. Eigenlijk was alleen Ellen nog over. Maar dat vond Lilly niet erg, integendeel, want Ellen was de enige van wie ze kon zeggen dat ze er altijd voor haar was.

Lilly bracht de vioolkist meteen naar haar bureau en legde hem er voorzichtig op. Het schijnsel van de bureaulamp, die ze aandeed, verleende het oude leer en het verweerde beslag een geheimzinnige glans.

‘Wat denk je?’ vroeg ze aan het portret van een man die vanuit een simpele lijst naar haar glimlachte. ‘Moet ik me maar weer eens in een avontuur storten?’

Haar man was altijd de mening toegedaan dat ze alle kansen die zich voordeden moest benutten. En ook nu leek hij haar opbeurend toe te lachen. Lilly kon nauwelijks geloven dat er sinds zijn dood al drie jaar was verstreken. Nog altijd betrapte ze zich er soms op dat ze verwachtte dat hij de winkel binnenkwam, naargelang het seizoen warme koffie of ijs voor haar meebracht, om vervolgens haar nieuwe aanwinsten te bewonderen.

Peter had weinig verstand van antiek gehad, maar een trefzekere smaak. De viool zou hem zeker zijn bevallen.

Liefdevol streelde ze het portret, maar toen ze merkte dat de tranen in haar ogen sprongen, pakte ze de telefoon.

Het gesprek met Ellen zou haar gedachten verzetten. Terwijl ze het nummer koos, verscheen in haar gedachten het beeld van een levenslustige donkerharige vrouw, achter in de dertig, met stralende blauwe ogen, een korte neus en een wat al te energieke kin. Hoewel ze van dezelfde leeftijd waren, had Ellen altijd een rijpere en minder kinderlijke indruk gewekt dan Lilly zelf. Dat was nog steeds zo. Ellen, de sterke, zelfbewuste vrouw, tegenover Lilly, de kinderlijke, weifelende. Waarschijnlijk maakte juist die tegenstelling hun vriendschap zo hecht.

‘Hallo, Ellen, je spreekt met Lilly,’ zei ze, toen zich aan de andere kant van de lijn een doorrookte stem had gemeld.

‘Lilly, mijn hemel!’ riep haar vriendin uit. ‘Hoe lang hebben we elkaar wel niet gesproken!’

‘Veel te lang,’ antwoordde Lilly terwijl ze dat naging. Het was inmiddels alweer drie maanden geleden dat ze voor het laatst met elkaar gebeld hadden. Natuurlijk hadden ze regelmatig contact via e-mails, maar dat was slechts een armzalig surrogaat voor de

lange, innige gesprekken die ze vroeger hadden gevoerd.

‘Dat vind ik ook!’ Ellen liet haar typerende lachje horen, en toen vroeg ze: ‘Waaraan heb ik dit telefoontje te danken?’

Waarschijnlijk stond Ellen net in de keuken, wat Lilly opmaakte uit de sissende geluiden op de achtergrond. In Londen was het nu even voor zeven uur ’s avonds, de aangewezen tijd om het avondeten klaar te maken. Hoewel Ellen het zich zou kunnen permitteren, had ze geen kokkin in dienst, maar stond ze erop zelf te koken – in elk geval als ze thuis was.

‘Ik had vandaag een heel bijzondere ontmoeting in de winkel,’ antwoordde Lilly terwijl ze zich maar met moeite kon bedwingen om niet meteen over de viool te beginnen. Maar ze wist dat Ellen dol was op geheimzinnigheid en teleurgesteld zou zijn als ze gewoon alleen de naakte feiten zou presenteren. Bovendien vond ze zelf het gebeurde zo ongelofelijk dat ze er bijna aan twijfelde of ze het had meegemaakt.

Ze vertelde dus gedetailleerd over het verschijnen van de oude man, wat hij had gezegd en over het geschenk, zonder eraan te denken dat het een duur gesprek met het buitenland was.

‘Hij heeft je dus een viool gegeven?’ Ellens stem klonk vol ongelooft.

‘Ja, dat heeft hij. En het vreemde eraan is dat hij zei dat deze viool voor mij bestemd was. En dat terwijl ik nergens daarvoor een aanwijzing heb gevonden. Tussen de voering zat alleen bladmuziek met de titel “Moonshine Sonata”’

“‘Maneschijnsonate”, wat mooi,’ zei Ellen. ‘En je hebt geen adres van de gever?’

‘Nee, hij heeft niet eens gezegd hoe hij heette. En voor ik het wist was hij alweer weg.’

Ellen klakte afkeurend met haar tong. ‘Dat moet een les voor je zijn. De volgende keer kun je het beter vragen. Het zou kunnen dat iemand je gestolen waar aansmeert.’

Daar had Lilly absoluut niet aan gedacht. Het was een van haar principes niet naar de naam van klanten te vragen – tenzij ze een gedetailleerde kwitantie wilden hebben.

Nu kreeg ze het er warm van en ze gaf zichzelf een standje voor haar naïviteit. ‘Denk je echt dat hij gestolen kan zijn?’ Wantrouwig keek ze naar de vioolkist.

‘Nou, uitgesloten is het niet,’ antwoordde Ellen. ‘Maar dat hij je de viool geschonken heeft en zei dat hij van jou was, weerspreekt dat. Als dief zou ik eerder proberen een zo hoog mogelijke prijs ervoor te krijgen. En als dat niet lukte, zou ik hem uit een rijdende auto gooien.’

‘Dat zou je beslist niet doen!’ antwoordde Lilly, nu weer wat rustiger. Nee, de viool was niet gestolen. Er was duidelijk iets merkwaardigs mee, maar om gestolen goed ging het beslist niet.

‘Oké, een muziekinstrument zal ik waarschijnlijk niet uit de auto gooien, maar ik ben dan ook geen dief. Nou, hoe ziet dat schatje er eigenlijk uit?’

Lilly beschreef zo goed als ze kon het uiterlijk van de viool, de welving van de krul, de lengte van de hals, de plaatsing van de f-gaten. En de grootte en kleur. De vermelding van de roos aan de achterzijde bewaarde ze voor het laatst. Toen ze vertelde dat het eruitzag alsof die met een heet ijzer of een soldeerbout in het hout was gebrand, hapte Ellen ontzet naar adem. Achter haar rammelde iets, blijkbaar kookte er iets over.

‘Sorry,’ zei ze, de hoorn kletterde op de keukentafel en Lilly hoorde een stevige vloek, voetstappen en nog wat andere geluiden.

Na een minuut werd de hoorn weer opgepakt en klonk Ellens stem.

‘Sorry, de *stew* was bijna overgekookt.’

Lilly gnuifde. Ellen was geen bijzonder goede kokkin, haar talenten lagen duidelijk ergens anders. Dat weerhield haar er alleen niet van het telkens weer te proberen.

‘En? Wat denk je bij de roos?’

‘Allereerst ben ik geschokt,’ antwoordde Ellen, waarna ze leek te gaan zitten, wat het geluid van een over de vloer schuivende stoel verried. ‘Is die tekening zo’n beetje in de lak gebrand? Welke barbaar doet zoiets?’

‘Rustig maar,’ antwoordde Lilly terwijl ze naar de vioolkist keek. ‘Het merkteken zit onder de lak. Haast alsof de vioolbouwer de decoratie eerst op het hout heeft aangebracht alvorens het te lakken. Bijna als een signatuur.’

‘Dat zou dan uiterst ongewoon zijn. Vioolbouwers brengen hun signatuur niet op de buitenkant van de viool aan. Dat doen tegenwoordig alleen idiote musici die louter vanwege hun talent denken dat ze goddelijk zijn.’

‘Maar op een of andere manier lijkt onze vioolbouwer iets bijzonders van zijn viool te hebben willen maken. Bestaan er echt geen andere violen met vergelijkbare merktekens?’

‘Ja, natuurlijk bestaan er violen met decoraties. Maar die komen niet van grote meesters. Ik had wel eens willen zien hoe Guarneri of Stradivari had gereageerd als iemand hun om een beschilderde viool had gevraagd.’

‘Als iemand ze daar goed voor wilde betalen, hadden ze dat vast gedaan.’

‘Nee, dat heb je mis, lieve schat. Natuurlijk werkten ze in opdracht, maar ze pasten er wel voor op hun reputatie op het spel te zetten. Als iemand een met rozen gedecoreerde viool voor zijn dochter wilde hebben, ongeacht de invloed van de versiering op de klank, dan kon hij erop rekenen dat de meester weigerde en hem naar een minder goede collega stuurde. Bij Stradivari & Co hebben alleen instrumenten de werkplaats verlaten die de meester eer aandedden.’

‘Dan kan ik ervan uitgaan dat ik een volkomen waardeloze viool heb gekregen.’ Lilly kon niet zeggen dat ze daar teleurgesteld over was. Het zou helemaal idioot zijn geweest om een kostbare viool weg te geven.

‘Daarvoor moet ik het schatje eerst maar eens zien. Waarom kom je niet gewoon hier zodat ik er een blik op kan werpen? En natuurlijk ook op het muziekblad.’

‘Meen je dat echt? Je hebt vast veel te doen.’

‘En of!’ zuchtte Ellen, maar ze voegde er tegelijk aan toe: ‘Maar je komt hoe dan ook! Het zal me een genoegen zijn jouw viool en

muziekblad te bekijken en je een beetje op sleeptouw te nemen in Londen. We hebben elkaar al zo lang niet gezien, en eerlijk gezegd heb ik de laatste tijd voortdurend naar een reden gezocht om jou hierheen te lokken.'

'Heb jij me dan die rare snuiter met zijn viool op het dak gestuurd?'

'Nee, ik zweer dat ik daar niet achter zit. Maar het is een goed idee voor de volgende keer. Nou, wanneer kun je komen?'

'Maar bezorg ik je dan niet te veel werk? Ik wil niet dat die hele...'

'Onzin!' onderbrak Ellen haar. 'Je bezorgt me niet te veel werk, en het zal ook niet in stress ontaarden, beloofd. Ik ben hard aan een beetje afwisseling toe, en bovendien wil ik jou beslist zien. Ik mis je ontzettend, Lilly! En Dean, Jessi en Norma zullen ook blij zijn je weer eens te zien. Je weet toch hoe verzot mijn meisjes op jou zijn.'

'Dat weet ik. En ik verheug me erop jullie allemaal te zien.'

'Dat betekent dus dat je komt?'

Lilly begon stilletjes te juichen. 'Ja, dat betekent het. Ik moet alleen nog een vervanger voor mijn winkel regelen. En je moet me zeggen wanneer het uitkomt, dat je niet net weer naar New York moet.'

'Maak je geen zorgen, het komt uit. Ik vermoed dat er een heel interessante geschiedenis achter jouw viool zit. Of misschien wel een geheim dat we samen kunnen doorgronden. Weet je nog dat we vroeger thuis op zolder schatten gingen zoeken?'

Lilly glimlachte breed. 'Ja, dat weet ik nog. Alleen hebben we helaas nooit iets echt geheimzinnigs gevonden.'

'Maar wel een hoop rommel. Waarschijnlijk heb je daar toen de basis gelegd voor je liefde voor antiek.'

Ja, dat was heel goed mogelijk. Oude spullen hadden altijd al Lilly's belangstelling gewekt. De zolder van haar ouderlijk huis had haar een rijke speelplaats geboden, waar ze met Ellen maar al te graag had vertoefd. Overal oude kisten en meubels. Voorwerpen die de oorlog hadden overleefd, uit de mode waren geraakt